

ELŐTERJESZTÉS
SAJÓGALGÓC KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
2016. AUGUSZTUS 24-I
MUNKATERV SZERINTI NYÍLT ÜLÉSÉRE.

IKT. SZ: 1420-4/2016/Sz..

MELLÉKLETEK SZÁMA: 1 DB

VIII. NAPIREND

Tárgy: Tájékoztatás szociális szövetkezet létrehozására irányuló kezdeményezésről.

Előterjesztő: Jaskó Péter
polgármester

A döntés formája:
határozat

**Előterjesztést
készítette:**

Melléklet: 1. sz. Határozati javaslat

Szavazás módja:
egyszerű többség

Tisztelt Képviselő-testület!

A Belügyminisztérium Szociális Szövetkezetek Programkoordinációs Irodája és Jónyer Gergely sajógalgóci származású magánszemély jóvoltából információt kaptunk a települési önkormányzatok szociális szövetkezetek létrehozásában való továbblépésre.

A kormányzat szándéka, hogy a közfoglalkoztatási programoknak az egyéb értékteremtő projektjei a 2016. évi támogatás lejárta után szociális szövetkezet keretei között folytatódjanak.

A. Röviden a Szociális szövetkezetekről

1. A szövetkezeti szabályozás kialakítása során az alábbi tényezők szolgáltak kiindulópontként:

Nemzetközi tapasztalat: Európában úgy tekintettek a szövetkezetekre, mint a globalizálódó Európának egy korrekciós mechanizmusára. A szociális szövetkezetek a szociális gazdaság egy új, innovatív motorját képezik, képesek arra, hogy olyan vegyes motiváltságú igényeket is kielégítsenek, amelyet a másik két szektor (vállalkozás és állam) nem tud, vagy nem alkalmas rá. A szövetkezetek a sajátos szervezeti és működési formájuknak köszönhetően alkalmasak arra, hogy a regionális, az agrár- és a foglalkoztatási politikában felmerülő különböző problémák megoldásában egy kiindulópontként szolgáljanak. Az EU 1435/2003-as EK rendelete, tulajdonképpen az európai szövetkezetekre tartalmaz rendelkezéseket. Az '50-es, '60-as években végbement kényszeres termelőszövetkezetesítés teljesen ellentétben állt a nyitott tagsággal. Talán ez lehet az oka annak, hogy hazánkban, a mezőgazdaságban a mai napig nem alakultak ki megfelelő számban szövetkezetek, pedig azt tartják, hogy a mai gazdálkodási és termelési értékek alapján a szövetkezetek lehetnek a gazdasági nehézségek egyik megoldása.

2. Szociális szövetkezet fogalma:

8.§ (1) A szociális szövetkezet a 7. §-ban foglaltaknak megfelelő olyan szövetkezet,

- a) amelynek célja a hátrányos helyzetben lévő tagja számára munkafeltételek teremtése, valamint szociális helyzetük javításának egyéb módon történő elősegítése;
- b) amely iskolaszövetkezetként működik

3. Jogszabályi háttér:

- 2006. évi X. törvény a szövetkezetekről (2012. évi XXXVII. törvény (MK. 2012. 04. 26.) módosította)
- 124/2006. (V.19.) Korm.rendelet a szövetkezet által létrehozott közösségi alapból nyújtott támogatásokra vonatkozó részletes szabályokról
- Egyéb (cégtv., számviteli tv., ÁFA tv., társasági adó tv., stb.)
- 2013. XLI. Törvény (2013.04.18) A szociális szövetkezetekkel összefüggésben egyes törvények, továbbá a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó egyes törvények módosításáról

4. A szociális szövetkezet és a szövetkezeti forma, működési elv közötti különbségek:

- mind a szövetkezet, mind a szociális szövetkezet hét alapító tag részjegyének jegyzési kötelezettségével alakulhat. A 2012. áprilisi tv. módosítás óta szociális szövetkezetnek a természetes személyeken kívül önkormányzat is lehet tagja. A részjegy mértéke nem a törvényben, hanem az alapszabályban kerül meghatározásra. Azért alakult ez így ki, hogy olyanok is képesek legyenek szövetkezetet létrehozni és működtetni, akik szerényebb anyagi körülmények között élnek. A részjegy névértékére vonatkozóan nincs sem minimum, sem maximum előírás, azonban minimum 1 db részjegyet minden tagnak vásárolnia kell (alapító tagoknak alapításkor, míg a később csatlakozó tagoknak a belépéskor.) A részjegy nem csak pénzbeli hozzájárulás lehet, hanem minden vagyoni értékű dolog, szellemi alkotás, illetve vagyoni értékű jog is alkothatja a szövetkezet részjegytőkéjét.
- a törvény azért ír elő hét alapító tagot, hogy majdan az igazgatóságot és a felügyelő bizottságot képesek legyenek a szövetkezet tagjai az alapító tagok közül választani. De a törvény lehetőséget ad arra is, hogy ne három személy alkossa az igazgatóságot, hanem 15 főnél kisebb szövetkezetek esetében lehet egy ügynevezett egyszemélyes ügyvezető elnök. A felügyelő bizottság esetén, 15 főnél kisebb szövetkezetek esetében a 2 fő felügyelő bizottság szükséges.
- a szociális szövetkezet vezető tisztségviselője az igazgató elnök. A vezető tisztségviselők között nem állhat fenn a Ptk-beli közeli hozzátartozói viszony (összeférhetetlenség).
- Tag részesedése a szoc.szöv. eredményéből (személyes közreműködés, osztalék típus /részjegy arányában/, közösségi alap, jövedelem típus)

5. A szövetkezetek létrehozása:

A szövetkezet alapítását az alapszabály elfogadásától számított 30 napon belül bejegyzés és közzététel céljából, a szövetkezet székhelye szerinti, megyei illetve fővárosi bíróságnál, mint cégbíróságnál kell bejelenteni.

A bejegyzés csak abban az esetben történhet meg, ha a részjegyet beszolgáltatták, és ennek az alapszabály elfogadását követő 8 napon belül 30 %-át egy éven belül a fennmaradó teljes összeget teljesítették. Az alapszabályzat eltérhet ettől, így rövidebb időt is megállapíthat erre vonatkozóan.

A tagsági jogviszony létrejötte kétféle módon történhet: valaki részt vett a szövetkezetek alapításában, vagy később csatlakozik a szövetkezethez. A szövetkezetnek érvényesíteni kell a nyitott tagság elvét, tehát az egyenlő elbánás követelményét. Ez nem áll ellentétben azzal a céllal, hogy a szövetkezet alapszabályzatában megfogalmazzon olyan kritériumokat, amelyeket elsődlegesnek tekint a tagfelvételi elbírálás során.

A tagnak írásban kell nyilatkozni arról, hogy a szövetkezet céljait, magára nézve kötelezőnek ismeri el, és arról is, hogy a vagyoni és személyes közreműködést vállalja.

A szövetkezet és a tag gazdasági együttműködését, szintén az alapszabály határozza meg a szövetkezet céljának megfelelően. A szövetkezet és a tag gazdasági együttműködése megvalósulhat: részben a tagok beszerzésének, termékeinek feldolgozásában, értékesítésének segítésében, fogyasztói szükségletek kielégítésében, vásárlói visszatérítések szolgáltatásával a közös gazdálkodásban, szociális szövetkezetek esetében, munkafeltételek teremtésében, és e lehetőségek biztosításában.

A szövetkezetek személyes közreműködést követelnek, amik az előbbieket magukba foglalják, de a személyes közreműködés megvalósulhat munkavégzés által is, mely munkaviszonyt a Munka Törvénykönyve szabályozza, egyéb esetben pedig (megbízási és vállalkozói jogviszony esetében) a Polgári Törvénykönyv szabályozásai érvényesek. Szociális szövetkezetek esetében lehetőség nyílik arra, hogy alkalmi munkavállalói könyvvél, illetve önkéntesként is teljesítsék ezt a személyes munkavállalási kötelezettséget. Önkéntesség csak közhasznú jogállású szociális szövetkezet esetében lehetséges.

6. Közösségi alap:

A szövetkezetek a nyereség közgyűlés által meghatározott részét a közösségi alapba fektetik (amennyiben rendelkeznek adózott eredménnyel). Ez a közösségi alap (természetbeni juttatások) képezi a pénzügyi bázisát azoknak a juttatásoknak és támogatásoknak, amiket a szövetkezet a tagjainak, illetve hozzátartozóinak ad. E támogatás köre nagyon széles szociális támogatás, gyermeknevelési támogatás, gyógyszervásárlás, lakásépítési támogatás, oktatási támogatás, közművelődési, kulturális, sport, üdülési támogatás stb.

B. A szociális szövetkezetek létrehozását támogató kormányzati program

Az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA) új támogatási programja keretében a szociális szövetkezeti forma közösség szervező erejét, a társadalmi szükségletek kielégítésében és a foglalkoztatás bővítés elősegítésében betöltött szerepét kiemelve kívánja támogatni az álláskereső és a szociálisan hátrányos helyzetű emberek munkához jutását segíteni képes szociális szövetkezetek létrehozását és működtetését.

Az OFA pályázati programja alapján a konkrét célkitűzések között említhetjük a foglalkoztatás elősegítését, a feketegazdaság csökkentését, a helyi szintű közösségszervezés ösztönzését, a szociális szövetkezeti forma népszerűsítését, illetve ennek érdekében a szociális szövetkezetet érintő témaköröket átfogó képzési program kidolgozását és lebonyolítását, ezen keresztül egy magasan kvalifikált szakértői bázis kialakítását, továbbá az érdekeltek (álláskereső, segítő szakemberek, non-profit szervezetek, önkormányzatok, állami foglalkoztatási szervek) tájékoztatását a szervezeti formáról és az abban rejlő lehetőségekről.

A támogatási program megvalósításának három nagy szakaszát, illetve részét különíthetjük el.

Első lépésben a Képzési Program megvalósítására kerül sor, mely jelenleg folyik. Ennek során pályázat útján kerültek kiválasztásra azok a tanácsadó- és mentor jelöltek, akiket a program során felkészítésben részesítenek. A tanácsadók képzésének célja, hogy ők – az OFA által megbízás keretében foglalkoztatottként – megfelelő jogi, gazdálkodási, piaci, szervezési és menedzsment információkkal tudják ellátni a szociális szövetkezetek iránt érdeklődőket, és támogatást biztosítsanak a mentorok részére.

A mentorok felkészítésének célja, hogy gyakorlati tanácsadással, valamint folyamatos aktív segítségnyújtással támogassák a szociális szövetkezeteket alapító, támogatásban részesített csoportokat a megvalósítás teljes tartama alatt.

Második lépcsőben a Kommunikációs Program megvalósítására kerül sor, melynek célja egy motivációs bázis létrehozása, a potenciális célcsoportok elérése, a pályázati program megismertetése. Ennek érdekében az OFA a szociális szövetkezetek alakításában érdekelt magánszemélyeknek (elsősorban álláskeresőknél, szociálisan hátrányos helyzetű embereknek és segítőiknek) és szervezeteknek kíván közérthető formában tájékoztatást nyújtani a szociális szövetkezetéről, mint szervezeti formáról, az abban rejlő előnyökről és lehetőségekről, az adat- és információs forrásokról, ahonnan bővebb tájékoztatás kérhető.

A program harmadik szakaszában a szociális szövetkezetek kialakításának és működésének támogatására kerül sor. A támogatásra pályázat keretében pályázhatnak majd a szociális szövetkezet alakítására vállalkozó csoportok, illetve a későbbiekben a további működéshez igényelhetnek majd támogatást.

C. Sajóalgóc Község Önkormányzatának közfoglalkoztatási irányelvei

A közmunkaprogramon belül az értékteremtés továbbfejlesztése kapcsán meghatározott célok:

- az önkormányzati tulajdonban földterületek, zártkertek megművelése
- oktatás és szakképzés szervezése a családi öngondoskodáshoz
- foglalkoztatás, munkahelyteremtés, jövedelemteremtés erősítése
- önkormányzati segélyezés (FHT, eseti segély, lakásfenntartás) csökkentése
- közösségi célokat szolgáló anyagi javak létrehozása

Kezdeményezem, hogy a szociális szövetkezet megalakításával kapcsolatos véleményét az ülés keretei között alakítsa ki a képviselő-testület.

Sajóalgóc, 2016. augusztus 4.

**Jaskó Péter sk.
polgármester**